

Landsbygdsutvecklingsforum nr 2 Garsås

Närvarande kommunen: Karin Eriksson och Carina Sisell, Mora Kommun Näringslivs- och samhällsplaneringsenheten

Närvarande by-representanter: Lennart Molin, Karin Rolf, Anneli Bengtsson, Ia Bengtsson, Eva Törnqvist, Edit Glad, Elisabeth Halvarsson, Inger Bengtsson, Jan Bengtsson.

1) Dagordningen för dagens möte var:

- Artiklar kring projektet
- Hur många bor det i byn?
- Evenemang i byn ni vill lyfta
- Insamling från byn – hur och vad
- Prioritering av punkter
- Övrigt – nästa steg

2) Artiklar från projektet som vi har medverkat i för att lyfta kunskap, förankring och engagemang kring projektets syfte och framåtskridande:

- **Bättre service i Moras byar – 22 mars**
[Bättre service i Moras byar - Mora kommun](#)
- **Så ska fler kunna bo i Moras byar: "Alla kan inte bo på gågatan" – 20 april**
[Så ska fler kunna bo i Moras byar: "Alla kan inte bo på gågatan" – Mora Tidning](#)
- **Vattenkraftbolagens avgifter blir till investeringar i bygden – vecka 16**
[Masen-v16-2023 arkiv.pdf](#) , sid 18–19
Denna artikel handlar inte om projektet i sig, men väl om landsbygdsutveckling.

3) Hur många bor det i Garsås?
Så här ser det ut:

170 personer bor i byn Garsås varav:

• 11 stycken 0 – 9 år	6,5 %
• 11 stycken 10 – 19 år	6,5 %
• 17 stycken 20 – 29 år	10 %
• 17 stycken 30 – 44 år	10 %
• 46 stycken 45 – 64 år	27 %
• 68 stycken från 65 år och uppåt	40 %

1950 bodde det 307 personer här. Upphörde som tätort 1965

1960 bodde det 271 personer här.

Författaren och konstnären [Jordi Arkö](#) bor och har sina rötter på orten.

4) Påminnelse om sidan ni kan lägga in evenemang på som ni vill lyfta i Garsås:

- Lägg in **evenemang** som sker i byn på Mora Kommuns sida – för att locka både besökare och skapa intresse för byn som ort – det kan locka fler att flytta hit och/eller engagera sig.
- Information om aktiviteter som är av **allmänt intresse** och som riktar sig till invånare, genomresande eller besökare i Mora kommun. Arrangemangen ska vara öppna för alla.

Klicka på länken: [Skapa evenemang - Mora kommun](#)

5) Insamling från byn – Garsås

- Insamling från byn – kommunen redovisar resultatet från den enkät som delats i Garsås sociala media. 86 stycken svarade på enkäten. Här är resultatet:

1. Jag som svarar är

[Mer information](#)

 Man	29
 Kvinna	57
 Vill ej uppge	0

2. Ålder

[Mer information](#)

 - 19 år	0
 20 -29 år	1
 30 - 44 år	10
 45 - 64 år	35
 - 65 + år	40

3. Vad stämmer bäst?

[Mer information](#)

● Jag bor permanent i Garsås	38
● Jag har fritidshus i Garsås	31
● Jag besöker ofta släktingar i Gar...	17

Fråga 4.

Vilka är de största anledningarna till att du bor, har fritidshus eller besöker släktingar i Garsås? (Stanna kvar.) Här har svaren summerats i ett ordmoln där storleken på ordet signalerar hur många som använt sig av det ordet:

Fråga 5.

Vilken service **saknar** du i Garsås? Andra saker som du saknar och som skulle göra Garsås till **en bättre plats att bo på?**

6) Utifrån enkäternas resultat från enkäterna kunde 3 prioriterade områden identifieras som viktiga för Garsås och det var följande:

1. **Matbutik**
2. **Buss-tåg: Kollektivtrafik**
3. **Toalett badet**

Utav de saker som hamnade på samma antal som valt så prioriterade de som var på mötet att toalett badet var viktigast just nu.

7) I övrigt diskuterades några andra punkter på mötet:

- Kan man ha en obemannad butik? Kylutrymme behövs. Kan man få matkassar levererade i stället? Kan man ha något system med varuautomater?

Förra butiken drevs i föreningens regi i 21 år och byggnaden ägdes av kommunen. Den byggnaden är idag såld till privatperson.

Carina och Karin ska träffa några olika företag som har lösningar för obemannade butiker. Vi återkommer när vi träffat dem. Medskick – hur mycket måste man sälja för per dag?

- Gällande kollektivtrafiken så behöver trafikplaneraren se över varför man måste betala för 2 zoner när det är samma kommun. Det är billigare att åka från Orsa till Mora.

Man menar att Tåg i Bergslagen skulle kunna ha en perrong i Garsås så man kan kliva på och av där när tåget ändå passerar.

- Gällande toalett vid badet – Carina undersöker pris med SeBra-event vad en toalett skulle kosta. Det är många turister som besöker badstranden och det är samfällid mark som Idrottsföreningen äger och sköter.
- Vi pratade lite om cykelväg till Mora och det går att cykla gamla riksvägen till Fu och vidare genom Nusnäs och Färnäs.
- Gällande att få till en trottoar från busshållplatsen till nästa väg in – en sträcka på ca 30 meter så har man undersökt med markägaren för den sträckan. Denne vill inte ha grusväg på sin mark.
- För att hitta lediga hus som antingen någon vill sälja eller hyra ut kan man göra en "ödehusinventering". Kommunen kan hjälpa till att ta fram underlag för detta men utskicket behöver komma från byn. Men även att se över att få loss tomter i LIS-området då det fungerar både i Nusnäs och i Leksand.
- Man undrar om kommunen kan länka till Facebook-sidan som Garsås har? De har ingen hemsida. Carina undersöker saken.
- Angående att Garsås skulle kunna vara en trygghetspunkt i händelse av större händelse. Här behövs vidare diskussion. Kommunen undersöker och återkommer i frågan. Det finns en ny säkerhetssamordnare i kommunen.

- **Meddelande från Dalatrafik:**

Vanliga sommarneddragningar är gjorda, men det har även förlängts på linje 324 så att de som bor i Garsås har möjligheten att komma till och från Mora på lördagar och söndagar.

Det visade sig när vi titta i tabellen att bussen inte gick bra tider för att man ska kunna nyttja den för att åka in till Mora under någon längre stund.

En idé är att man kör med mindre bussar under hela året som kommer till Garsås. Denna skulle kunna gå i småbyarna och även i Skäjsnäs.

8) Övrigt:

- **Vad blir nästa steg?**

- Carina gör en ärendebeskrivning och sänder till byn för korr och sedan sänds det till berörda förvaltningar

- Forummöte 3: september-oktober – byn tillsammans med berörda förvaltningar. Datum kommer sändas ut under juni.

- **Ungdomsforum** i höst – vi behöver namn från byn. Carina och ungdomsstrategen Lina kommer fånga upp vad ungdomarna tycker är viktigt i ett separat möte i september-oktober. För det önskas namn på ungdomar som skulle kunna delta på sådant möte – mejlas till carina.sisell@mora.se

- **Kommunikation** till invånare i byarna – var och hur? Hjälp oss att sprida information kring projektet i era kanaler.

- Saknar ni någon **förening som borde synas på Landsbygdsutvecklingsidan**? Se i länken: [Landsbygdsutveckling - Mora kommun](#) och återkoppla Carina om något saknas som borde varit där.

Vi vill **skicka med ett tips om man har förbättringsförslag som är investeringar**, dvs inte löpande underhåll, så kan man tillsammans i byn lämna in ett **medborgarförslag**:

[Medborgarförslag - Mora kommun](#)

Tack för ert engagemang alla ni som engagerat er kring insamlingen genom enkäten!

Vi önskar er alla en trevlig sommar och på återhörande!

Carina Sisell & Karin Eriksson

Projektet "*Lokal samverkan i Mora kommun för service på landsbygd*" finansieras genom:

